Prezident ?lham ?liyevin s?drliyi il? Nazirl?r Kabinetinin 2017-ci ilin doqquz ay?n?n sosial-iqtisadi inki?af?n?n yekunlar?na v? qar??da duran v?zif?l?r? h?sr olunmu? iclas? keçirilib.

Dövl?timizin ba?ç?s? iclas? giri? nitqi il? açd?.

Prezident ?lham ?liyevin giri? nitqi

-?lin doqquz ay? arxada qal?r. Bu doqquz ayda ölk?miz u?urla v? h?rt?r?fli inki?af etmi?dir. Bütün sah?l?rd? dinamik inki?af t?min olunmu?dur.

Doqquz ayda iqtisadi göst?ricil?rimiz d? çox müsb?tdir. Qeyri-neft iqtisadiyyat?m?z 2,5 faiz art?b. Hesab edir?m ki, bu, çox göz?l göst?ricidir. Bu, son ill?rd? apard???m?z siyas?tin n?tic?sidir. Çünki qeyri-neft sektorunun inki?af? bizim ?sas prioritetimizdir v? 2,5 faiz artan qeyri-neft iqtisadiyyat?m?z h?m u?urlu islahatlar?m?z?n göst?ricisidir, h?m d? onu göst?rir ki, ölk? iqtisadiyyat?n?n ?ax?l?ndirilm?si m?s?l?l?ri öz h?llini u?urla tap?bd?r. Qeyri-neft sektorunun s?naye hiss?si d? u?urla inki?af edir. Qeyri-neft s?nayesi 9 ayda 3,1 faiz artm??d?r. Bu da s?nayel??m? siyas?timizin göz?l n?tic?sidir. Bildiyiniz kimi, son ill?r k?nd t?s?rrüfat?nda çox böyük inki?af var, böyük investisiyalar qoyulur. K?nd t?s?rrüfat?n?n h?rt?r?fli inki?af? dövl?t prioritetidir v? bu sah?d? d? n?tic?l?r özünü göst?rir. K?nd t?s?rrüfat? 2,8 faiz artm??d?r.

Xarici ticar?t dövriyy?miz 7 faiz artm??d?r. Burada da ixrac idxal? böyük f?rql? üst?l?yir. H?r bir inki?af?n göst?ricisi, o cüml?d?n xarici ticar?tin tarazl???ndan as?l?d?r. Bizd? is? ilin 9 ay?nda xarici ticar?tin müsb?t saldosu 4,4 milyard dollara b?rab?rdir. ?min?m ki, ilin sonuna q?d?r bu r?q?m daha da artacaq. ?lb?tt?, bu, bizim h?m iqtisadi u?urlar?m?z? ?ks etdirir, eyni zamanda, milli valyutam?z manat?n m?z?nn?sin? çox müsb?t t?sir göst?rir. Valyuta bazar?n?n t?nziml?nm?si istiqam?tind? ?lb?tt? ki, bu, çox böyük imkanlar aç?r. Eyni zamanda, bu, bizim u?urlu inki?af?m?z?n t?zahürüdür. ?xrac?m?z idxaldan 4,4 milyard dollardan çoxdur.

Baxmayaraq, dünya bazarlar?nda neftin qiym?ti h?l? d? a?a?? s?viyy?d?dir, bu il biz qar??ya m?qs?d qoymu?duq ki, valyuta ehtiyatlar?m?z? art?raq. Çünki bu, bizim iqtisadi v? siyasi müst?qilliyimizin ?sas ??rtl?rind?n biridir. X?rcl?rimizin d? artmas?na v? ölk? qar??s?nda duran v?zif?l?rin d? çoxalmas?na baxmayaraq, biz çal???r?q ki, bütün v?zif?l?ri icra ed?k. Bunu etm?k üçün ?lb?tt? ki, maliyy? resurslar? laz?md?r. Valyuta ehtiyatlar?m?zdan q?na?tl? istifad? etm?yimiz, eyni zamanda, düzgün investisiya proqram?m?z?n u?uru, ?lb?tt?, imkan verib ki, biz valyuta ehtiyatlar?m?z? art?raq. ?lin 9 ay?nda Az?rbaycan?n valyuta ehtiyatlar? art?b, haz?rda bu r?q?m 42 milyard dollar s?viyy?sind?dir. ?lin ?vv?lind?n valyuta ehtiyatlar?m?z 4,5 milyard dollar art?b. Bizim siyas?timiz uzunmüdd?tli siyas?tdir. Biz ölk?mizin g?l?c?yi, uzunmüdd?tli, dayan?ql? inki?af haqq?nda dü?ünürük. Ona gör? bir daha qeyd etm?k ist?yir?m ki, valyuta ehtiyatlar?m?z, ümumiyy?tl?, iqtisadi imkanlar?m?z müst?qilliyimizin ?sas ??rtl?rind?n biridir.

Bu gün biz özümüzü dünya miqyas?nda müst?qil ölk? kimi t?qdim ed? bilmi?ik, müst?qil siyas?t aparan ölk? kimi tan?n?r?q. ?lb?tt? ki, bunun t?m?lind? güclü siyasi irad?, xalq-iqtidar birliyi, bir çox ba?qa amill?r dayan?r. Onlar?n aras?nda iqtisadi müst?qillik xüsusi yer tutur. Ona gör? 4,5 milyard dollar h?cmind? artan valyuta ehtiyatlar?m?z hesab edir?m ki, 9 ay?n ?n u?urlu n?tic?l?rind?n biridir.

Doqquz ayda h?m Bak?da, h?m bölg?l?rd? yeni i? yerl?rinin yarad?lmas? prosesi u?urla gedib. H?min dövrd? 226 min yeni i? yeri yarad?l?bd?r ki, onlardan 171 mini daimi i? yeridir. Bu da i?sizliyin a?a?? s?viyy?d? saxlanmas?na imkan verir. Bu, daimi proses olmal?d?r. Çünki bizim ?halimiz art?r v? bel? olan halda biz daim yeni i? yerl?rinin yarad?lmas? haqq?nda dü?ünm?liyik.

?sas infrastruktur layih?l?ri 9 ayda u?urla icra edilibdir. Yeddi yüz kilometrd?n çox içm?li su x?tti ç?kilib, qazla?d?rma ölk?mizd? 93 faiz s?viyy?sind?dir v? bu proses davam edir. Bunlar özlüyünd? çox göz?l göst?ricidir. Elektrik enerjisi il? t?minat yax??la??r, yeni yar?mstansiyalar tikilir, elektrik x?tl?ri ç?kilir. Meliorasiya m?s?l?l?ri öz h?llini tap?r. ?lin ?vv?lind? qar??ya m?qs?d qoyulmu?dur ki, bu gün? q?d?r suvar?lmayan, yaxud da ki, suvar?lmas? z?if olan 150 min hektar torpaqlar?m?zda bu il müasir suvarma sisteml?ri qura?d?r?ls?n. ?min?m ki, biz bu r?q?m? ilin sonuna q?d?r çataca??q. M?n? veril?n m?lumata gör?, bu ilin ?vv?lind?n b?ri 50 min hektardan çox torpaqda meliorativ

t?dbirl?r görülmü?dür, suvarma suyu t?min edilmi?dir. Qalan iki ay yar?m ?rzind? bütün i?l?r ba?a çatmal?d?r. ?nfrastruktur layih?l?rimizin u?urlu icras? ümumi iqtisadi inki?afa, regionlar?n inki?af?na t?kan verir. ?lb?tt? ki, bu gün? q?d?r h?yata keçir? bilm?diyimiz infrastruktur layih?l?rini növb?ti ill?rd? d? biz tam icra etm?liyik.

Sosial infrastrukturla ba?l? siyas?timiz u?urla apar?l?r. Bu ilin ?vv?lind?n 100-? yax?n m?kt?b tikilib, t?mir edilib. Bu proses davam etdirilir. ?yirmi yeddi tibb oca?? tikilib v? t?mir edilib. Dig?r sosial infrastruktur layih?l?ri u?urla icra edilir.

M?cburi köçkünl?rin probleml?ri daim diqq?t m?rk?zind?dir. Bu il tarixi hadis? ba? vermi?dir. Cocuq M?rcanl? k?ndi b?rpa edilmi?dir, indi orada yeni q?s?b? sal?n?r, 50 evd?n ibar?t q?s?b?nin aç?l??? olmu?dur, ?lav? 100 evin tikintisi prosesi gedir. M?kt?b, m?scid tikilib, tibb m?rk?zi tikilm?kd?dir. Orada i? yerl?ri il? ba?l? bir çox m?s?l?l?r öz h?llini tap?r. Cocuq M?rcanl? k?ndinin yenid?n qurulmas?, b?rpas? tarixi hadis?dir.

Eyni zamanda, dig?r m?s?l?l?r, köçkünl?rl? ba?l? m?s?l?l?r d? öz h?llini tap?r. Bak?da, Sumqay?tda, dig?r bölg?l?rd? tikinti i?l?ri geni? vüs?t alm??d?r. Bu il minl?rl? ail? yeni evl?rl?, m?nzill?rl? t?min olunacaq, bu proses g?l?n il d? davam etdiril?c?k. H?l? ki, a??r v?ziyy?td? ya?ayan köçkünl?rimiz çoxdur. Dövl?t ?lind?n g?l?ni edir ki, bu m?s?l? tezlikl? öz h?llini taps?n. Bilirsiniz ki, 250 mind?n çox m?cburi köçkün dövl?t t?r?find?n evl?rl?, m?nzill?rl? t?min edilmi?dir.

Bu il idman sah?sind? u?urlar?m?z kifay?t q?d?r çoxdur. Onlar?n aras?nda, ?lb?tt? ki, ?slam H?mr?yliyi Oyunlar?nda qazand???m?z u?urlar? qeyd etm?liy?m. ?slam H?mr?yliyi Oyunlar?n?n Bak?da keçirilm?si ?slind? böyük u?urumuzdur v? bu Oyunlar ?n yüks?k s?viyy?d? keçirilmi?dir. Az?rbaycan komandas? bu Oyunlar?n qalibi olmu?dur, birinci yer? layiq görülmü?dür. Bu, idman?m?z?n inki?af?n? bir daha göst?r?n çox ciddi amildir.

Bu il beyn?lxalq arenada mövqel?rimiz daha da möhk?ml?nib. Bizim xarici ?laq?l?rimiz çox?ax?lidir. Biz bütün ölk?l?rl? qar??l?ql? faydal? v? b?rab?rhüquqlu münasib?tl?r qurmu?uq, buna nail olmu?uq. Bu gün Az?rbaycan dünya miqyas?nda çox etibarl? t?r?fda?, l?yaq?tli ölk? kimi tan?n?r. Xarici siyas?timiz d? aç?qd?r, müst?qildir v? bu da dünya birliyi t?r?find?n böyük r??b?tl? qar??lan?r.

Bu ilin doqquz ay?nda m?nim xarici ölk?l?r? 14 s?f?rim olmu?dur. H?l? ilin qalan hiss?sind? d? s?f?rl?r n?z?rd? tutulur. Bu s?f?rl?rin h?r biri ölk?miz üçün faydal? olmu?dur. Az?rbaycan öz mövqeyini birba?a xarici t?r?fda?lara çatd?r?r. R?smi s?f?rl?rd? v? beyn?lxalq t?dbirl?rd? etdiyim ç?x??lar Az?rbaycan?n siyas?tini ?ks etdirir, ?ld? etdiyimiz u?urlar?, eyni zamanda, Da?l?q Qaraba? problemini d? bir daha dünya ictimaiyy?tin? çatd?r?r. Ölk?miz? is? bu il ondan çox dövl?t v? hökum?t ba?ç?s? g?lmi?dir. ?lin sonuna q?d?r yen? d? s?f?rl?r gözl?nilir. Y?ni, bizim beyn?lxalq ?laq?l?rimiz çox?ax?lidir. Xarici siyas?timiz milli maraqlar?m?z? t?min edir v? beyn?lxalq arenada Az?rbaycan, bir daha dem?k ist?yir?m ki, böyük hörm?t? v? çox müsb?t reputasiyaya malik olan bir ölk?dir.

Erm?nistan-Az?rbaycan, Da?l?q Qaraba? münaqi??si il? ba?l? mövqeyimiz d?yi?m?z olaraq qal?r. Bu mövqe dünyan?n ?n ali tribunalar?ndan aç?q b?yan edilmi?dir. Da?l?q Qaraba? bizim tarixi, ?z?li torpa??m?zd?r, biz bu torpaqlara qay?tmal?y?q v? qay?daca??q. Ölk?mizin ?razi bütövlüyü dan???qlar?n predmeti deyil v? heç vaxt olmayacaq. Biz torpaqlar?m?zda ikinci erm?ni dövl?tinin yarad?lmas?na heç vaxt imkan verm?y?c?yik v? ?razi bütövlüyümüzün b?rpas? bizim ?sas v?zif?mizdir.

Bilirsiniz ki, son vaxtlar dan???qlarda heç bir ir?lil?yi? yoxdur. Erm?nistan çal???rd? v? hesab edirdi buna nail olacaq ki, dan???qlar pozulsun. Y?ni, müxt?lif b?han?l?rl? bizi ittiham etm?kl? çal???rd? ki, dan???qlar b?rpa edilm?sin v? buna nail olmaq üçün bir neç? ??rt qoymu?du. ?lb?tt?, m?n b?riba?dan b?yan etmi?dim ki, heç bir ??rt q?bul edilm?y?c?k. Onlar bu ??rtl?ri ir?li sür?rk?n özl?rini çox axmaq v?ziyy?td? qoyurlar v? m?cbur olub bu siyas?td?n ?l ç?km?li olacaqlar. H?yat v? reall?q bir daha onu göst?rir ki, h?mi?? oldu?u kimi, bizim t?hlilimiz v? siyas?timiz tam reall??? ?ks etdirir.

Bu gün dan???qlar prosesi heç bir ??rt q?bul olunmadan b?rpa edilir. Erm?nistan növb?ti d?f? özünü dünya ictimaiyy?ti qar??s?nda biab?r etdi v? dan???qlar?n b?rpas? biz? edil?n h?r hans? bir minn?t deyil. Onlar?n isterik b?yanatlar?, ba?qa ölk?l?r? qorxu il? dolu müraci?tl?ri ?slind? aç?q etirafd?r ki, döyü?d? onlar?n bizim qar??m?zda duru? g?tirm?si qeyri-mümkündür. Aprel hadis?l?ri bunu göst?rdi. T?mas x?ttind?ki v?ziyy?t onu göst?rir ki, bu gün biz t?mas x?ttind? hakim mövqel?r? tam sahibik. ?lb?tt?, Erm?nistan daha çox maraql? olmal?d?r ki, dan???qlar b?rpa edilsin. Çünki ?ks t?qdird? onlar? çox ac? n?tic?l?r gözl?yir. M?s?l? il? m???ul olan vasit?çil?r çal???rlar ki, dan???qlar prosesi b?rpa edilsin. Biz d? ?lb?tt? ki, bunu d?st?kl?yirik. Ona gör? bir daha dem?k ist?yir?m ki, bu il d? bu istiqam?td? real n?tic? ?ld? olunmasa da, Erm?nistan növb?ti d?f? özünü dünya ictimaiyy?ti qar??s?nda aciz, gücsüz, as?l? ölk?

kimi t?qdim etmi?dir.

Bu il neft-qaz sektorunda çox ?lam?tdar hadis?l?r ba? verib. Xüsusil?, neft sektorunda “Az?ri-Ç?raq-Gün??li” yata??n?n g?l?c?kd? i?l?nilm?si il? ba?l? yeni kontrakt imzalanm??d?r. Kontrakt?n müdd?ti 2050-ci il? q?d?r uzad?ld?. Bu kontrakt bizim üçün daha da yax?? ??rtl?rl? t?min edilmi?dir. Baxmayaraq ki, “?srin kontrakt?” da Az?rbaycana çox böyük faydalar g?tirdi. O vaxt üçün mümkün q?d?r ?n göz?l ??rtl?r t?min edilmi?dir. Ancaq indiki ??rtl?r bizim üçün daha ?lveri?lidir, daha da yax??d?r. Bu ??rtl?rin ?sas mahiyy?ti ondan ibar?tdir ki, Az?rbaycan?n i?tirak pay? 11 faizd?n 25 faiz? qald?r?l?r. M?nf??t neftinin 75 faizi Az?rbaycan t?r?fin? veril?c?kdir. Dövl?t Neft ?irk?ti yeni kontrakt?n podratç?s? kimi i?tirak ed?c?k v? ölk?miz? xarici neft ?irk?tl?ri t?r?find?n 3,6 milyard dollar bonus öd?nil?c?k. Bu, çox göz?l ??rtl?rdir v? “?srin kontrakt?”n?n uzad?lmas?, yeni kontrakt?n imzalanmas? tarixi hadis?dir.

Dig?r n?h?ng layih? “C?nub Qaz D?hlizi” layih?sidir. Bu istiqam?td? d? i?l?r yax?? gedir. “?ahd?niz-2” layih?sinin icras? 96 faiz s?viyy?sind?dir. C?nubi Qafqaz k?m?ri, hans? ki, qaz?m?z? Gürcüstana q?d?r çatd?r?r, 98 faiz s?viyy?sind? icra edilibdir. TANAP layih?si 82 faiz, TAP layih?si is? 53 faiz s?viyy?sind? icra edilibdir. Bu r?q?ml?r ?slind? göst?rir ki, kontrakt?n u?urlu icras? t?min edilir.

Dig?r vacib olan sah?l?rd? d? yax?? n?tic?l?r var. Bak?-Tbilisi-Qars d?mir yolunun tikintisi dem?k olar ki, ba?a çat?b. Yax?n vaxtlarda bu yolun r?smi aç?l??? n?z?rd? tutulur. Bu da tarixi layih?dir. Y?ni, Az?rbaycan?n i?tirak etdiyi v? bir çox hallarda t???bbüskar? oldu?u layih?l?r qlobal xarakter da??y?r. Onlar?n ?sas m?qs?di v? mahiyy?ti ondan ibar?tdir ki, bu layih?l?r, bu kontraktlar ölk?mizi gücl?ndirir. Az?rbaycan?n qüdr?ti, iqtisadi potensial?, siyasi ç?kisi, regional müst?vid? rolu art?r v? bu kontraktlar biz? böyük iqtisadi m?nf??t, s?m?r? verir. T?s?vvür etm?k mümkün deyil ki, ?g?r “?srin kontrakt?” imzalanmasa idi, biz indi hans? v?saitl? bütün bu abadl?q-quruculuq i?l?rini gör? bil?rdik. Düzdür, bu gün ?sas m?qs?dimiz qeyri-neft sektorunun inki?af?d?r v? biz ?sas gücü bu istiqam?t? yön?ldirik. Ancaq onu da ham?m?z bilm?liyik ki, ?g?r neft g?lirl?rind?n s?m?r?li ??kild? istifad? etm?s?ydik, Neft Fondunda böyük v?saiti y??masayd?q, infrastruktur layih?l?rin? v? dig?r layih?l?r? yön?ltm?s?ydik, ?lb?tt?, bizim indiki v?ziyy?timiz k?skin ??kild? f?rql?n? bil?rdi.

Biz bütün bu i?l?ri dü?ünülmü? ??kild? görmü?ük, neftd?n v? qazdan g?l?n g?lirl?r insan kapital?na yön?ldilib, infrastruktur layih?l?rinin icras?na, öz?l sektorun inki?af?na istiqam?tl?ndirilib. Eyni zamanda, bu layih?l?r ölk?mizin beyn?lxalq arenadak? rolunu, ç?kisini art?r?r. Bu gün bizim i?tirak?m?z olmadan bu regionda heç bir layih?, h?tta heç bir siyasi t???bbüs realla?a bilm?z. Az?rbaycan bu gün dünya miqyas?nda özünü güclü dövl?t kimi t?sdiql?yib, ?lb?tt? ki, bu, bizim ham?m?z? çox sevindirir. Növb?ti ill?rd? ölk?mizin qüdr?ti daha da artacaq.

Bu il iqtisadi islahatlarla ba?l? çox ciddi add?mlar at?lm??d?r. Strateji yol x?rit?l?rinin icras? t?min edilir. Düzdür, b?zi hallarda yubanmalara da yol verilir, ancaq bütövlükd? çox ciddi islahat olmu?dur. Sahibkarl???n inki?af? t?min edilir. ?nvestisiya t??viqi mexanizmi tam i?? dü?mü?dür. Onu qeyd etm?liy?m ki, 200-d?n çox investisiya t??viqi s?n?di verilmi?dir. Bu layih?, bu istiqam?t ç?rçiv?sind? ölk?miz? öz?l sektor t?r?find?n 1,7 milyard manat h?cmind? investisiya qoyulu?u t?min edil?c?k. Y?ni, görün, bir ciddi islahat?n apar?lmas? il? biz 1,7 milyard manat öz?l sektor s?rmay?sini Az?rbaycana c?lb etdik. Dem?li, biz buna çoxdan keçm?li idik. Biz ?vv?lki dövrl?rd? d? investisiya t??viqi mexanizmi haqq?nda dan??m??d?q. Burada mü?yy?n ?ng?ll?r, müxt?lif fikirl?r olmu?dur. Ancaq h?yat bunu göst?rir ki, bu, n? q?d?r düzgün add?m olmu?dur.

?xrac?n t??viqi mexanizmi i?? dü?üb. M?n ixracla ba?l? b?zi r?q?ml?ri sonra s?sl?ndir?c?y?m. Bu mexanizm d? çox ciddi t?sir göst?rmi?dir. Ona gör? bu il Az?rbaycan tarixind? ciddi iqtisadi islahatlar ili kimi qalacaq. Bu gün bölg?l?rd?, böyük ??h?rl?rd?, Bak?da quruculuq, abadl?q i?l?ri geni? vüs?t alm??d?r. S?naye istehsal?, k?nd t?s?rrüfat?n?n inki?af?, s?naye zonalar?n?n yarad?lmas? - bütün bunlar reall?qd?r. Bizim siyas?timiz ictimaiyy?t t?r?find?n, sahibkarlar t?r?find?n b?y?nilir v? d?st?kl?nir.

?lb?tt? ki, bizim iqtisadi sah?d? u?urlar?m?z? göst?r?n, ?ks etdir?n Davos Dünya ?qtisadi Forumunun hesablamalar?d?r. Az?rbaycan bu il iki pill? ir?lil?y?r?k 37-ci yerd?n 35-ci yer? qalx?b v? öz reytinqini daha da yax??la?d?r?r. Bel?likl?, 140 ölk? aras?nda keçirilmi? bu t?hlil, ölk?l?rin r?qab?tqabiliyy?tliliyini ?ks etdir?n bu hesabat göst?rir ki, Az?rbaycan dünya miqyas?nda iqtisadi c?h?td?n 35-?n r?qab?tqabiliyy?tli ölk? s?ras?ndad?r. Bu, böyük u?urumuzdur, tarixi nailiyy?tdir. Onu da qeyd etm?liy?m ki, biz MDB m?kan?nda liderliyi saxlay?r?q, qoruyuruq. Bu, ?slind? bizim iqtisadi siyas?timizin u?urlar?n? dünyan?n ?n möt?b?r iqtisadi forumu olan Davos Forumu t?r?find?n qiym?tl?ndirilm?si dem?kdir.

Biz onsuz da bilirdik ki, düzgün yolday?q. Bizim iqtisadi siyas?timiz real h?yatda öz ?ksini tap?r. Az?rbaycanda mövcud olan ictimai-siyasi sabitlik, xalq-iqtidar birliyi iqtisadi sah?d? d? h?m investisiyalar?n c?lb edilm?sini, h?m yerli

investorlar?n investisiyalar? ölk?miz? h?v?sl? yat?rmalar?n? t?min etmi?dir. H?m xarici investorlar, h?m d? yerli sahibkarlar t?r?find?n ölk?mizin g?l?c?yin? çox böyük inam var v? bu inam ?sasl?d?r. T?sadüfi deyil ki, bu ilin doqquz ay?nda ölk? iqtisadiyyat?na 8,3 milyard dollar s?rmay? qoyulmu?dur. Onun böyük hiss?si xarici s?rmay?dir.

?lin sonuna q?d?r qalan i?l?r d? görül?c?k. ?min?m ki, g?l?n il daha da yax?? iqtisadi göst?ricil?rimiz olacaqd?r. Bu ilin göst?ricil?ri d? çox müsb?tdir. ?lin doqquz ay?n?n yekunlar? göst?rir ki, ist?r beyn?lxalq sah?d?, ist?r daxili siyas?tl?, iqtisadi siyas?tl? ba?l? bütün istiqam?tl?r üzr? çox göz?l n?tic?l?r var. Bu, bir daha bizim düzgün yolda olma??m?z? göst?rir.

X X X

T?hsil naziri Mikay?l CABBAROV ç?x?? ed?r?k dedi:

-Möht?r?m c?nab Prezident.

Hörm?tli toplant? i?tirakç?lar?.

Sizin t???bbüsünüzl? haz?rlanm?? v? Zati-alil?rinizin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli S?r?ncam? il? t?sdiq edilmi? “T?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?”n?n qüvv?y? minm?sind?n art?q dörd il ötür.

?caz?nizl? strategiyada mü?yy?nl??dirilmi? h?d?fl?r? nail olunmas? istiqam?tind? cari ilin öt?n dövrü ?rzind? ?ld? edilmi? nailiyy?tl?r v? g?l?c?k add?mlar bar?d? m?lumat? diqq?tiniz? çatd?rmaq ist?rdim.

T?hsil Nazirliyinin sifari?in? ?sas?n, q?zal? m?kt?bl?rin ?v?z edilm?si ç?rçiv?sind? 73 modul tipli m?kt?b qura?d?r?l?b. Cari ilin sonunad?k istifad?y? veril?c?k modul tipli m?kt?bl?rin say? 100-ü öt?c?k.

Tap??r???n?za ?sas?n, bu i?l?r növb?ti ild? d? davam etdiril?c?k, 44 rayonu ?hat? ed?n azkomplektli v? q?zal? v?ziyy?td? olan 137 k?nd m?kt?bi modul tipli m?kt?bl?rl? ?v?zl?n?c?k.

Bununla yana??, bu il bir pe?? t?dris m?rk?zi, bir u?aq-g?ncl?r inki?af m?rk?zi, bir t?dris-idman bazas?, üç universitet üçün kampus v? korpuslar tikilib v? ya ?sasl? t?mir olunub.

Qay??n?z?n növb?ti bariz nümun?si olaraq, paytaxt?n Yasamal rayonunda in?a olunmu? 20 nömr?li m?kt?bin yeni binas? 4 min ?agirdin t?hsil almas? üçün göz?l ??rait yarad?b. Yeni d?rs ilinin ilk gününd? Zati-alil?rinizin m?kt?bin aç?l???nda i?tirak? v? kollektiv qar??s?nda proqram xarakterli ç?x??? ?agirdl?rin v?t?n? s?daq?t ruhunda t?rbiy?si, milli d?y?rl?rin qorunmas?, innovasiyalar?n, müasir texnologiyalar?n t?tbiqi üzr? qar??ya qoydu?unuz v?zif?l?r t?hsil i?çil?rinin m?suliyy?tini daha da art?r?b. Ölk?mizd? t?hsilin inki?af?na göst?rdiyiniz yüks?k diqq?t v? qay??ya gör?, c?nab Prezident, çoxminli t?hsil i?çil?ri ad?ndan Siz? öz d?rin t???kkürümüzü bildiririk.

?lam?tdar hald?r ki, C?bray?l rayonunun b?rpa olunmu? Cocuq M?rcanl? k?ndind? d? sentyabr?n 15-d? yeni m?kt?b f?aliyy?t? ba?lay?b, bütün m?kt?bl?rd? ilk d?rsl?r Cocuq M?rcanl?n?n b?rpas?, sakinl?rin do?ma yurduna qay?tmas?, dövl?timizin bu istiqam?td? apard??? m?qs?dyönlü siyas?tin? h?sr edilib. Bu hadis? ümumi t?hsil mü?ssis?l?rind? ?agirdl?rin v?t?np?rv?rlik ruhunda t?rbiy?si i?in? böyük töhf? verib.

Strategiyaya uy?un olaraq, mü?lliml?rin f?aliyy?tinin stimulla?d?r?lmas? sah?sind? apar?lan i?l?r 2017-ci ild? d? davam etdirilib, 26 ??h?r v? rayonda 50 min mü?llimin bilik v? bacar?qlar? yoxlan?l?b, bel?likl? ölk? üzr? bütün mü?lliml?rin diaqnostik qiym?tl?ndirilm?si ba?a çat?b.

Mü?llim pe??sinin ictimai statusunun art?r?lmas? istiqam?tind? apar?lan siyas?t daha bilikli v? haz?rl?ql?

insanlar?n bu pe??ni seçm?sin? stimul yarad?b. Bel? ki, cari ild? i?? q?bul üzr? müsabiq?d? i?tirak etm?k üçün 49 min mü?llim elektron ?riz? il? müraci?t edib ki, bu da 2013-cü ill? müqayis?d? üç d?f? çoxdur. ??ffaf v? obyektiv t??kil edil?n müsabiq? n?tic?sind? 5 min 644 mü?llim i?? q?bul edilib.

H?yata keçiril?n m?qs?dyönlü t?dbirl?r yüks?k n?tic? göst?r?n abituriyentl?rd? mü?llim pe??sin? mara?? ?h?miyy?tli ??kild? art?r?b. Bu il q?bul imtahanlar?nda 500-d?n çox bal toplam?? 1359 n?f?r mü?llimlik ixtisas?n? seçib.

C?nab Prezident, m?kt?b?haz?rl???n u?aqlar?n g?l?c?k inki?af? v? t?hsilind? müst?sna rolu n?z?r? al?naraq, öt?n d?rs ilind? bütün bölg?l?rd? dövl?t büdc?si v?saiti hesab?na 5 ya?l?lar?n 55 faizi t?hsil? c?lb edilib, cari ild? is? 65 faiz? çatd?r?lmas? n?z?rd? tutulub. 2020-ci il?d?k bu r?q?min 90 faiz? yüks?lm?si planla?d?r?l?r ki, bu da dünyan?n ?n inki?af etmi? ölk?l?rinin s?viyy?sin? b?rab?rdir.

Bak? ??h?rind? birinci sinifl?r? ?agird q?bulu prosesi tam elektronla?d?r?l?b, elektron xidm?t vasit?sil? 50 min? yax?n u?aq paytaxt m?kt?bl?rin? q?bul edilib. Son ill?rd? birinci sinifl?r? q?bul xeyli art?b. Bel? ki, 2013-cü ild? bu göst?rici 138 min t??kil edirdis?, bu il birinci sinifl?r? 165 min u?aq q?bul olunub.

Strategiyada t?hsilin keyfiyy?tinin ba?l?ca prioritet elan olundu?u n?z?r? al?naraq, 2017-2018-ci d?rs ili “Ümumi t?hsild? keyfiyy?t ili” elan edilib. ?lin n?tic?l?rinin t?hlili ?sas?nda t?hsil mü?ssis?l?ri üçün keyfiyy?t meyarlar?n?n i?l?nm?si, bu meyarlara uy?un olaraq ümumt?hsil m?kt?bl?rinin f?aliyy?tinin qiym?tl?ndirilm?si, innovativ mü?lliml?rin a?kara ç?xar?lmas? sah?sind? t?dbirl?r h?yata keçiril?c?k.

T?hsil? göst?ril?n dövl?t qay??s?, yarad?lm?? ?lveri?li ??rait n?tic?sind? son ill?rd? ümumi t?hsil mü?ssis?l?rind? burax?l?? imtahanlar?n?n keyfiyy?t göst?ricil?rind? sabit müsb?t dinamika davam etm?kd?dir. Cari ild? yeni t?hsil proqramlar?n?n t?tbiq edildiyi IX sinifl?rd? burax?l?? imtahan? yeni qaydada t??kil edilib. ?ki ild?n sonra h?min ?agirdl?rin ilk burax?l??? olacaq v? bununla ?laq?dar Dövl?t ?mtahan M?rk?zi il? birlikd? imtahanlar?n t??kili üzr? yeni mexanizml?r mü?yy?nl??dirilib. ?g?r ?vv?ll?r t?hsilalanlar?n n?z?ri bilikl?ri qiym?tl?ndirilirdis?, yeni sistem? ?sas?n bilikl?rin t?tbiqi üzr? bacar?qlar qiym?tl?ndiril?c?k.

Yeni mexanizm? ?sas?n, m?zunun ali m?kt?b? q?bul üçün toplad??? ümumi bal burax?l?? v? q?bul imtahanlar?ndak? n?tic?l?r? ?sas?n mü?yy?nl???c?k, m?kt?b t?hsilinin rolu ?h?miyy?tli ??kild? artacaq, burax?l?? imtahan?n?n n?tic?si ali m?kt?b? q?bula birba?a t?sir göst?r?c?k.

?agirdl?r? seçdikl?ri ixtisas istiqam?tl?ri üzr? daha yüks?k kompetensiyalara yiy?l?nm?k imkan? yaratmaq m?qs?di il? bir neç? il bundan ?vv?l tam orta t?hsil s?viyy?sind? ba?lanm?? t?mayüll??m?nin ?hat? dair?si ?h?miyy?tli ??kild? geni?l?n?r?k 720 m?kt?bi v? 10-cu sinifd? t?hsil alan ?agirdl?rin 35 faizini ?hat? edib.

?stedadl? u?aqlarla sistemli i?in t??kili n?tic?sind? ölk?d? olimpiada h?r?kat? geni?l?nib, bu m?qs?dl? olimpiada haz?rl?q m?rk?zl?ri yarad?l?b. Cari ild? respublika f?nn olimpiadalar?na 30 min?d?k ?agird qat?l?b ki, bu da öt?n il? nisb?t?n 9 faiz çoxdur. 2017-ci ild? Az?rbaycan m?kt?blil?ri dünya f?nn olimpiadalar? v? bilik müsabiq?l?rind? 2 q?z?l, 6 gümü? v? 32 bürünc medal qazan?blar.

Ümumi t?hsild? keyfiyy?tin art?r?lmas? üzr? h?yata keçiril?n t?dbirl?r ali m?kt?bl?r? q?bulun n?tic?l?rind? d? özünü göst?rib. Cari ild? ali m?kt?bl?r? 37624 n?f?r q?bul olub. T?l?b? ad?n? qazanm?? abituriyentl?rin bilik s?viyy?sinin yüks?lm?sini a?a??dak? r?q?ml?r ifad? edir. Son dörd ild? 300-d?n çox bal toplayanlar?n say? 16 faiz, 400-d?n çox bal toplayanlar?n say? 19 faiz, 500-d?n bal toplayanlar?n say? 28 faiz, 600-d?n çox bal toplayanlar?n say? is? 43 faiz art?b.

Bu il ali t?hsil mü?ssis?l?rinin magistraturas?na s?n?d ver?nl?rin say? öt?n il? nisb?t?n 46 faiz azalsa da, q?bul olanlar?n say? 36 faiz art?b. H?rbi xidm?td?n möhl?t hüququ verilm?si il? ?laq?dar öt?n ill? müqayis?d? magistraturaya q?bul olan o?lanlar?n say? 74 faiz yüks?lib.

Universitetl?rin akademik v? elmi f?aliyy?td? çevikliyinin, eyni zamanda, müasir korporativ idar?etm? modell?rinin t?tbiqini t?min etm?k üçün müvafiq s?r?ncamlar?n?zla Bak? Müh?ndislik, Bak? Dövl?t, Az?rbaycan Dill?r, Az?rbaycan Dövl?t ?qtisad universitetl?rin? publik hüquqi ??xs statusu verilib.

T?hsil Nazirliyinin t???bbüsü il? yarad?lm?? v? haz?rda 12 ali t?hsil mü?ssis?sinin i?tirak etdiyi “Maarifçi”

T?l?b? Kredit Fondu azt?minatl? ail?l?rd?n olan 118 t?l?b?y? t?hsil krediti t?qdim edib. Onu da bildirir?m ki, cari t?dris ilind?n azt?minatl? ail?l?rd?n olan t?l?b?l?r? t?hsil kreditl?ri faizsiz t?qdim olunacaq. Bununla bel?, proqram?n geni?l?ndirilm?si üçün dövl?t d?st?yin? ehtiyac duyulur.

Bak?da yerl???n ali m?kt?bl?rd? t?hsil alan t?l?b?l?rin ehtiyac?n? n?z?r? alaraq, Heyd?r ?liyev Fondunun t???bbüsü il? müasir yataqxana kompleksinin tikintisin? ba?lan?b. Yataqxana növb?ti d?rs ilind? t?l?b?l?rin istifad?sin? veril?c?k.

Bu q?bild?n olan dig?r m?s?l?l?rd?n biri kimi, ali t?hsil mü?ssis?l?ri üçün vahid elmi laboratoriyan?n, elmi-t?dqiqat m?rk?zinin yarad?lmas? m?s?l?sini n?z?rd?n keçiririk. Bel? m?rk?zin yarad?lmas? maliyy? v?saitin? q?na?t etm?kl? yana??, ali t?hsil mü?ssis?l?rinin elmi potensial?n?n realla?d?r?lmas?na, bilikl?rin kommersiyala?d?r?lmas?na v? müasir t?dqiqat avadanl?qlar?ndan daha s?m?r?li istifad?y? imkan ver?r.

Bu il "Az?rbaycan g?ncl?rinin xarici ölk?l?rd? t?hsili üzr? Dövl?t Proqram?"n?n q?bulundan 10 il keçir. Haz?rda proqram üzr? 650 t?l?b? t?hsilini davam etdirir.

Zati-alil?rinizin t???bbüsü il? yarad?lm?? v? v?t?nda?lar?m?za xaric? getm?d?n apar?c? universitetl?rin standartlar?na uy?un keyfiyy?tli t?hsil almaq imkan? yaradan Az?rbaycan-Frans?z Universitetinin (UFAZ) sentyabr?n 15-d? b?rpa i?l?rind?n sonra t?dris binas?n?n aç?l??? olub. Bu t?hsil oca??na ?cn?bi v?t?nda?lar?n mara??n? xüsusil? qeyd etm?k ist?rdim. Bel? ki, burada art?q iki xarici t?l?b? öz v?saiti hesab?na t?hsil al?r.

Qeyd etm?k ist?rdim ki, "Yerli ali t?hsil mü?ssis?l?rinin akademik potensial?n?n t?kmill??dirilm?si üzr? Dövl?t Proqram?"n?n layih?si m?hz yuxar?dak? prinsipl?r ?sas?nda haz?rlan?b. ?vv?lki "Az?rbaycan g?ncl?rinin xarici ölk?l?rd? t?hsili üzr? Dövl?t Proqram?"ndan f?rqli olaraq, yeni proqramda ?cn?bi professor-mü?llim hey?tinin Az?rbaycan?n apar?c? universitetl?rind? t?dris? c?lb olunmas?, onlar?n i?tirak? il? birg? elmi t?dqiqatlar?n apar?lmas? kimi yeni m?qs?dl?r ?lav? olunub.

?qtisadiyyat?n ?ax?l?ndirilm?si ??raitind? pe?? t?hsili sisteminin yenid?n qurulmas?, bu sah?d? çevik idar?etm?nin t?min edilm?si, i??götür?nl?rin t?l?bl?rin? cavab ver?n pe??kar kadrlar?n haz?rlanmas?, maddi-texniki bazan?n müasirl??dirilm?si, t?hsilin m?zmununun yenil?nm?si v? nüfuzunun art?r?lmas? istiqam?tind? müvafiq i?l?r apar?lmaqdad?r. Sizin 2016-c? il 20 aprel tarixli F?rman?n?zla Pe?? T?hsili üzr? Dövl?t Agentliyinin yarad?lmas? bu sah?d? mühüm add?m olub.

Maddi-texniki bazan?n yax??la?d?r?lmas? istiqam?tind? Bak?, G?nc? v? Q?b?l?d? müasir pe?? t?hsil m?rk?zl?ri in?a edilib, Ming?çevir v? Quba ??h?rl?rind? "ASAN h?yat" kompleksl?rind? f?aliyy?t göst?r?c?k "ASAN pe??" t?hsil m?rk?zl?rinin yarad?lmas? i?l?rin? ba?lan?l?b. Pe?? t?hsili mü?ssis?l?rinin ??b?k?sinin rasionalla?d?r?lmas? t?dbirl?ri ç?rçiv?sind? 34 mü?ssis?nin bazas?nda 14 Dövl?t Pe?? T?hsil M?rk?zi yarad?l?b.

T?hsilalanlar?n keyfiyy?tli t?dris resurslar? il? t?minat? sah?sind? BP ?irk?ti, UNDP, Avropa ?ttifaq? v? Britaniya ?uras?n?n d?st?yi, yerli v? xarici ekspertl?rin i?tirak? il? k?nd t?s?rrüfat? v? turizm ixtisaslar? üzr? yeni kurikulum, d?rs v?saitl?ri haz?rlan?b. Haz?rda bu istiqam?td? i?l?r davam etdirilir.

Öt?n ild?n T?hsil Nazirliyinin "ASAN xidm?t"l? birg? realla?d?r?lan "ASAN pe??" layih?si 2017-2018-ci t?dris ilind? ölk?ni tam ?hat? edib, ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rin? elektron s?n?d q?bulu yolu il? 11 min 684 n?f?r q?bul olunub. Q?bulda i?tirak ed?nl?rin keyfiyy?t göst?ricil?ri üzr? cari ild? müsb?t d?yi?iklikl?r mü?ahid? olunub, s?n?d ver?nl?rin aras?nda attestat qiym?tl?ri "4" v? "5" olanlar?n say? öt?n ill? müqayis?d? üç d?f? çox olub.

?m?k bazar?n?n t?l?bat?n?n daha dol?un t?min edilm?sini, iqtisadiyyat?n prioritet inki?af istiqam?tl?rini, xüsusil? rayonlar?n ixtisasla?mas?n? n?z?r? alaraq, cari t?dris ilind?n mövcud ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rind? 22 yeni ixtisas üzr? kadr haz?rl???na ba?lan?b. ?n?n?vi k?nd t?s?rrüfat? sah?l?rinin b?rpa edilm?si il? ba?l? "Pamb?qç?", "Baramaç?", "Tütün ustas?" kimi ixtisaslarla yana?? "Suvarma sisteml?rinin operatoru", "Soyuducu qur?ularda m?hsullar?n saxlanmas? v? anbarlanmas? üzr? operator", "Bitkiçilik müt?x?ssisi", "Aqroservis müt?x?ssisi", "Heyvandarl?q müt?x?ssisi" kimi yeni ixtisaslar üzr? kadr haz?rl???na start verilib.

Bununla bel?, pe?? t?hsili sistemind? bir s?ra probleml?r d? mövcuddur ki, bunlar Strateji Yol X?rit?sind?

n?z?rd? tutulmu? t?dbirl?rin icras?na mane olur. Maddi-texniki bazan?n köhn?l?r?k tam s?radan ç?xmas?, pe??-ixtisas t?hsili sistemind? çal??anlar?n ?m?khaqq?n?n ?m?k bazar?nda uy?un ixtisaslar üzr? ?m?khaqq? s?viyy?sind?n xeyli a?a?? olmas? bu sah?d? mövcud olan ?n ciddi probleml?rd?ndir.

C?nab Prezident, S?r?ncam?n?za ?sas?n növb?ti ild? Az?rbaycan Xalq Cümhuriyy?tinin yarad?lmas?n?n 100 illik yubileyi dövl?t s?viyy?sind? t?nt?n?li sur?td? qeyd olunacaq. Fürs?td?n istifad? ed?r?k, Az?rbaycanda ilk ali t?hsil oca?? olan Bak? Dövl?t Universitetinin 2019-cu ild? 100 illiyinin dövl?t s?viyy?sind? qeyd olunmas? bar?d? m?s?l?ni diqq?td?n keçirm?yinizi Sizd?n xahi? edir?m.

Möht?r?m c?nab Prezident, oktyabr?n 3-d? Mü?lliml?r Günü münasib?til? bir qrup t?hsil i?çisi f?xri adlara v? dövl?t t?ltifl?rin? layiq görülüb. ?caz? verin, çoxminli t?hsil i?çil?ri ad?ndan göst?rdiyiniz diqq?t v? etimada gör? Siz? ?n d?rin minn?tdarl???m? bildirim.

Diqq?tiniz? gör? t???kkür edir?m.

X X X

“Az?ravtoyol” Aç?q S?hmdar C?miyy?tinin s?dri Saleh M?MM?DOV ç?x?? ed?r?k dedi:

– Möht?r?m c?nab Prezident.

?caz?nizl?, ç?x???m? müst?qil dövl?timizin banisi v? qurucusu ulu önd?r Heyd?r ?liyevin k?lam? il? ba?lay?m. Ümummilli Liderimiz deyirdi: “Yol iqtisadiyyat, m?d?niyy?t, bir sözl?, h?yat dem?kdir”.

M?hz bunun bariz nümun?sidir ki, 2017-ci ilin sentyabr ay?n?n 20-d? BMT-nin Ba? Assambleyas?n?n 72-ci sessiyas?n?n aç?l???ndak? ç?x???n?zda ölk?mizd? apar?lan u?urlu islahatlardan dan??ark?n, respublikam?zda son ill?rd? 11 min kilometr uzunlu?unda müasir avtomobil yollar? ç?kilm?sini xüsusi olaraq vur?ulad?n?z.

Möht?r?m c?nab Prezident, Sizin 2015-ci il 28 dekabr tarixli S?r?ncam?n?z Az?rbaycan?n avtomobil yollar? t?s?rrüfat?nda qar??ya ç?xan iqtisadi v? texniki m?s?l?l?rin daha çevik h?llin? güclü t?kan verib.

?caz?nizl? diqq?tiniz? çatd?r?m ki, “Az?ravtoyol” Aç?q S?hmdar C?miyy?ti t?r?find?n respublikan?n ümumi istifad?d? olan 17 min 500 kilometr avtomobil yollar?na, Bak? ??h?rinin 1600 kilometr uzunlu?unda küç? v? prospektl?rin?, el?c? d? bu yollar üz?rind? yerl???n 1400-d?n çox yol ötürücüsü, körpü v? tunell?r? xidm?t göst?rilir.

Yuxar?da qeyd edil?n S?r?ncam?n?zdan keç?n dövr ?rzind? uzunlu?u 1700 kilometr olan avtomobil yollar?, prospekt v? küç?l?r tikilib, yenid?n qurulub v? t?mir olunub. Ümumi istifad?d? olan avtomobil yollar?nda v? Bak? ??h?rind? 26 yeni körpü v? 8 piyada keçidi tikilib.

Siz, h?mçinin yol infrastrukturunun yenil?nm?si il? ba?l? görül?n i?l?r? xüsusi ?h?miyy?t ver?r?k, bu sah?d? h?yata keçiril?n t?dbirl?rin gedi?i il? ??xs?n maraqlanm?s?n?z, bu dövr ?rzind? 51 d?f? avtomobil yolu v? yol qur?ular?n?n aç?l??, t?m?lqoyma v? tan??l?q m?rasiml?rind? i?tirak ed?r?k, öz d?y?rli tövsiy? v? tap??r?qlar?n?z? vermisiniz.

?dman ölk?si kimi tan?nan respublikam?zda v? onun paytaxt? Bak? ??h?rind? u?urla keçirilmi? möt?b?r beyn?lxalq idman yar??lar? il? ba?l? Birinci vitse-prezident Mehriban xan?m ?liyevan?n r?hb?rliyi il? f?aliyy?t göst?r?n T??kilat Komit?si t?r?find?n bu dövr ?rzind? c?miyy?timiz? verilmi? bütün tap??r?qlar da vaxt?nda v? yüks?k keyfiyy?tl?

yerin? yetirilib.

Möht?r?m c?nab Prezident, bu ilin yanvar ay?nda Sizin s?drliyinizl? keçiril?n 2016-c? ilin sosial-iqtisadi inki?af?n?n yekunlar?na v? qar??da duran v?zif?l?r? h?sr olunan iclasda k?ndl?raras? 40 avtomobil yolu layih?sinin h?yata keçirilm?si m?s?l?l?ri kollektivimiz qar??s?nda mühüm tap??r?q kimi qoyulub.

Sizin imzalad???n?z 81 S?r?ncama ?sas?n, 48 rayon v? ??h?r ?razisind? 3,2 milyon n?f?r ?halinin ya?ad??? 761 ya?ay?? m?nt?q?sini birl??dir?n, uzunlu?u 1816 kilometr olan avtomobil yollar?n?n tikintisi v? yenid?n qurulmas? i?l?rin? ba?lan?l?b.

Diqq?tiniz? çatd?rmaq ist?yir?m ki, bu gün? kimi, C?miyy?timiz t?r?find?n 2 milyon n?f?r ?hali ya?ayan, 370 ya?ay?? m?nt?q?sini birl??dir?n uzunlu?u 1030 kilometr olan 56 layih?nin icras? u?urla ba?a çatd?r?l?b.

C?nab Prezident, Az?rbaycan Silahl? Qüvv?l?ri t?r?find?n 2016-c? ilin aprelind? dü?m?nin n?zar?ti alt?nda olan torpaqlar?m?z?n bir hiss?sinin azad edilm?si n?tic?sind? ya?amaq üçün t?hlük?siz ?raziy? çevril?n C?bray?l rayonunun Cocuq M?rcanl? k?ndin? ged?n 9 kilometr uzunlu?unda yolun b?rpas? il? ba?l? 2017-ci il 10 fevral tarixli S?r?ncam?n?z u?urla yerin? yetirilib v? iyunun 14-d? Sizin i?tirak?n?zla yolun aç?l?? m?rasimi keçirilib. Tap??r???n?za uy?un olaraq, bu istiqam?td? B?hramt?p?-Horadiz-Mincivan magistral avtomobil yolunun 64 kilometrlik hiss?sinin b?rpas? i?l?ri d? sür?tl? davam etdirilir v? cari ilin sonunda ba?a çatd?r?lacaq.

Arzu edirik ki, i??al olunmu? dig?r ?razil?rimiz d? tezlikl? azad olunsun v? bu bölg?l?rin yollar?n?n b?rpas? il? ba?l? t?r?finizd?n növb?ti s?r?ncamlar imzalans?n.

Möht?r?m c?nab Prezident, bildiyiniz kimi, ölk?miz avtomobil yollar? il? beyn?lxalq yükda??malar?n h?yata keçirildiyi mühüm co?rafi mövqed? yerl??ir. Avropadan Asiyaya Az?rbaycan ?razisind?n keç?n tranzit avtomobil yollar? üzr? da??malar üç ?sas mar?rut üzr? h?yata keçirilir. Sizin tap??r???n?za uy?un olaraq, bu mar?rutlar üzr? yerl???n magistral yollar?n yenid?n qurulmas? u?urla davam etdirilir.

Diqq?tiniz? çatd?rmaq ist?yir?m ki, ?imal-C?nub d?hlizi üzr? G?ndob q?s?b?sind?n Rusiya Federasiyas? il? dövl?t s?rh?din?d?k olan 69 kilometr hiss?nin, h?mçinin uzunlu?u 204 kilometr t??kil ed?n ?l?t-Astara-?ran ?slam Respublikas? il? dövl?t s?rh?di avtomobil yolunun dörd h?r?k?t zolaql? olmaqla tikintisi 2018-ci ild?, ??rq-Q?rb istiqam?tind? ?p?k Yolunun G?nc? ??h?rind?n keçm?kl? Gürcüstan il? dövl?t s?rh?din?d?k qalan 130 kilometrlik hiss?sinin dörd h?r?k?t zolaql? olmaqla 2020-ci il?d?k v? Bak?-?amax?-Yevlax magistral avtomobil yolunun 101 kilometr hiss?sinin iki h?r?k?t zola?? ?lav? edilm?kl? yenid?n qurulmas? i?l?rinin is? cari ilin sonunad?k ba?a çatd?r?lmas? n?z?rd? tutulub.

C?nab Prezident, i?sizliyin aradan qald?r?lmas? istiqam?tind? Sizin tap??r???n?za uy?un olaraq, 2016-c? ild? C?miyy?timizd? 2300 yeni i? yeri yarad?l?b, bu i? yerl?rin? ?ks?riyy?ti m?cburi köçkün v? qaçq?nlardan ibar?t olan v?t?nda?lar q?bul edilib ki, bu gün d? onlar ?m?k f?aliyy?tl?rini u?urla davam etdirirl?r.

Möht?r?m c?nab Prezident, Sizin tap??r???n?za uy?un olaraq, Bak? ??h?rind? n?qliyyat?n h?r?k?tini ç?tinl??dir?n v? süni t?xac yaranmas?na s?b?b olan b?zi yerl?r bizim v? aidiyy?ti qurumlar?n i?tirak? il? a?kar edil?r?k t?xaclar aradan qald?r?l?b, bu m?qs?dl? yeni yollar tikilib. Buna misal olaraq Yusif S?f?rov küç?sin? paralel, ??h?r m?rk?zin? do?ru sal?nan yeni yolu, h?mçinin Bak? ??h?rin? daxil olmadan Sumqay?t ??h?rind?n keçm?kl? Ab?eron yar?madas?n?n ?imal v? ?imal-??rq hiss?sind? yerl???n q?s?b?l?r? ç?x??? t?min ed?n v? in?as? yekunla?an d?nizk?nar? Novxan?-Pir?a?? yolunu göst?rm?k olar. Bu ç?rçiv?d? aidiyy?ti qurumlarla birg? i?l?rimiz u?urla davam etdirilir.

C?nab Prezident, ç?x???m?n sonunda Sizi bir daha ?min edir?m ki, kollektivimiz Az?rbaycan xalq?n?n h?yat s?viyy?sinin yüks?ldilm?si v? müst?qil Az?rbaycan?n iqtisadi c?h?td?n çiç?kl?nm?sin? xidm?t ed?n ?n ç?tin v? mür?kk?b yol-tikinti layih?l?rini bundan sonra da r?hb?rliyiniz alt?nda u?urla yerin? yetirm?y? daim haz?rd?r.

Diqq?tiniz? gör? minn?tdaram.

X X X

Bak? N?qliyyat Agentliyinin ba? direktoru Vüsal K?R?ML? ç?x?? ed?r?k dedi:

- Möht?r?m c?nab Prezident, hörm?tli mü?avir? i?tirakç?lar?.

Az?rbaycan Respublikas?n?n Prezidenti c?nab ?lham ?liyevin r?hb?rliyi il? son ill?r ölk?mizin sür?tli inki?af?, quruculuq-abadl?q i?l?ri, q?dim tarixi v? m?d?niyy?t abid?l?rinin b?rpas?, yeni koloritli memarl?q nümun?l?rinin yarad?lmas?, geni? miqyasl? infrastruktur layih?l?rinin realla?d?r?lmas?, inzibati v? ya?ay?? binalar?n?n tikintisi, paytaxt Bak? ??h?rind? özünü daha qabar?q göst?rir.

Bu gün dünyan?n ?n göz?l ??h?rl?rind?n biri olan paytaxt?m?z müasir meqapolisl?rin ?ks?r xarakterik c?h?tl?rini özünd? c?ml??dirm?kl? yana??, möt?b?r beyn?lxalq t?dbirl?r? m?har?tl? ev sahibliyi edir. C?nab Prezident, Sizin apard???n?z beyn?lxalq siyas?t ölk?miz? xarici qonaqlar?n v? turistl?rin g?lm?sini ??rtl?ndirir.

Paytaxt?m?z?n yeni görk?mi n?qliyyat sisteminin t?kmill??dirilm?si z?rur?tini gücl?ndirib, paytaxt sakinl?ri v? qonaqlar üçün s?rni?in da??nmas?n?n keyfiyy?tinin art?r?lmas?n? v? ??h?r n?qliyyat?n?n s?m?r?li t?nziml?nm?sini labüd edib. ?nki?af etmi? paytaxt?m?zda n?qliyyat sah?sind? yeni ça??r??lara cavab olaraq, 2015-ci ilin dekabr?nda müvafiq F?rman?n?zla Bak? N?qliyyat Agentliyi yarad?l?b.

Agentliyin ?sas f?aliyy?t istiqam?tl?ri Bak? ??h?rinin ?razisind? ictimai n?qliyyat?n v? taksi xidm?tinin t?nziml?nm?si, yol-tikinti layih?l?rin? raz?l?q verilm?si, yol ni?anlar?n?n v? i??qforlar?n qura?d?r?lmas?, yol h?r?k?ti i?tirakç?lar?n? yollardak? v?ziyy?t bar?d? m?lumatland?rmaqd?r. Bununla ?laq?dar olaraq, f?aliyy?timiz yerli sosial-iqtisadi reall?q v? dünya meqapolisl?rinin müt?r?qqi t?crüb?si n?z?r? al?naraq qurulub v? i?imizd? Sizin göst?ri?inizl? birinci Avropa Oyunlar? zaman? c?lb edilmi? beyn?lxalq ekspertl?rin t?klif v? tövsiy?l?rind?n geni? istifad? olunub. Tap??r???n?za uy?un olaraq, ilk növb?d?, Bak? ??h?rind? s?rni?inda??ma xidm?tinin t??kili v? idar?olunmas? t?hlil edilib.

?ctimai n?qliyyat üzr? apar?lm?? t?hlill?r n?tic?sind? Bak? ??h?rinin avtobus mar?rut x?tl?rind? t?krarlanmalar?n mövcud olmas? a?karlan?b. ??h?r v? ??h?rsalmaya uy?un olmayan x?tl?r optimalla?d?r?lm??, da??y?c?lar?n say? 57-d?n 48-?, mar?rut x?tl?rinin say? is? 157-d?n 150-y? endirilib. Bu istiqam?td? i?l?r davam etdiril?c?kdir.

Qeyd edim ki, 48 da??y?c?ya m?xsus istehsalat bazas? t?hlil edilib v? ?ks?riyy?tinin qaraj v? maddi texniki bazas?n?n müasir t?l?bl?r? uy?un olmad??? mü?yy?nl??ib. Agentlik t?r?find?n qoyulmu? t?l?bl?r n?tic?sind? da??y?c? ?irk?tl?r 5 yeni istehsalat bazas? (qaraj) t??kil edib, 25 ?d?d yeni avtobus al?b, 800-d?n çox avtobusu is? t?mir ed?r?k istismara veribl?r.

Bununla yana??, qeyd etm?k ist?rdim ki, haz?rda ??h?rd? s?rni?inda??ma t?yinatl? 2124 avtobusdan 468 ?d?dinin istehsal ili 5 il? q?d?r, 1577 ?d?dinin istehsal ili 6-10 il aras?, 79 ?d?dinin istehsal ili is? 10 ild?n çoxdur. Bir avtobusun bir d?f?y? orta hesabla 70-80 s?rni?in da??d???n? n?z?r? alsaq, t?hlük?siz v? keyfiyy?tli s?rni?inda??ma üçün Bak? ??h?rind? f?aliyy?t göst?r?n avtobuslar?n 50 faizinin m?rh?l?l?rl? yenil?nm?si z?rur?ti var.

Bütün sah?l?rd? oldu?u kimi, ictimai n?qliyyatda da na?ds?z öd?ni?in t?tbiqin? ba?lan?l?b. Sizin t???bbüsünüzl? Bak? ??h?r ?cra Hakimiyy?tinin t?rkibind? yarad?lan “BakuBus” M?hdud M?suliyy?tli C?miyy?t? m?xsus 300, dig?r da??y?c?lara m?xsus 150, ümumilikd?, 450 avtobusda, h?mçinin hava liman? ekspress x?ttind? v? Bak? metropolitenind? d? gedi? haqq? vahid öd?m? kart? il? h?yata keçirilir.

Agentliyin tabeliyind? yarad?lm?? Sürücü T?lim M?rk?zind? avtobus sürücül?rinin pe?? f?aliyy?tin? v? davran???na dair xüsusi haz?rl?q keçirilm?sin? ba?lan?l?b. T?liml?r? yaln?z ya??, pe??karl??? v? sa?laml??? imkan

ver?n sürücül?r burax?l?r. T?limd? sürücül?r? z?ruri qanunvericilik, m?d?ni r?ftar, psixoloji d?rsl?r, avtobusda t?hlük?siz v? ehtiyatl? idar?etm? üzr? t?crübi v? n?z?ri mövzular t?dris olunur. T?lim keçmi? sürücül?rin Agentliyin Vahid M?lumat Bazas?na daxil edilm?si v? da??y?c?lara m?hz bu sürücül?rin i?? götürülm?si tövsiy? olunacaq.

Bak? ??h?rind? taksi f?aliyy?ti il? ?sas?n, öz?l sektor m???ul olur. Qeyd edim ki, taksi f?aliyy?tind? ??ffafl?q t?min edilib. Bel? ki, taksi f?aliyy?ti üçün f?rql?nm? ni?an? almaq ist?y?n hüquqi v? fiziki ??xsl?r müraci?t etdikd?n 5-7 d?qiq? ?rzind? f?rql?nm? ni?an? il? t?min olunurlar. Haz?rda ??h?rd? 79 taksi dayanacaq m?nt?q?sinin yeri mü?yy?nl??dirilib v? 150-sinin t??kili üzr? i?l?r apar?l?r.

Bak? ??h?rinin dünyan?n c?lbedici turizm m?rk?zl?rind?n birin? çevrilm?sini, çoxsayl? turist ax?n?n? v? ??h?r bar?d? ilk t?s?vvürün m?hz hava liman?ndan yaranmas?n? n?z?r? alaraq, Heyd?r ?liyev Beyn?lxalq Aeroportunda xarici qonaqlara, ölk? v?t?nda?lar?na göst?ril?n taksi xidm?tinin keyfiyy?tinin art?r?lmas? m?qs?dil? “Airporttaxi” konsepsiyas? haz?rlan?b, hava liman?nda xidm?t ed?n taksil?r? v? onlar?n sürücül?rin? dair xüsusi t?l?bl?r mü?yy?n edilib. Haz?rda bu istiqam?td? “Az?rbaycan Hava Yollar?” Qapal? S?hmdar C?miyy?ti il? birlikd? i?l?r görülür.

Birinci Avropa Oyunlar? zaman? avtobuslar?n xüsusi zolaqla h?r?k?t etm?si müsb?t n?tic? verib v? n?qliyyat ax?n?n optimalla?d?r?lmas? üzr? i?l?rin davam? olaraq, ?halinin ictimai n?qliyyatdan istifad?sinin stimulla?d?r?lmas? m?qs?dil? ??h?rin 9 küç?sind? avtobuslar?n xüsusi h?r?k?t zolaqlar?n?n t??kil edilm?si planla?d?r?l?b. Bu il pilot layih? olaraq, M?h?mm?d Füzuli v? Yusif S?f?rov küç?l?rind? xüsusi zolaqlar?n ç?kilm?si t?min olunub. Aidiyy?ti orqanlarla birg? f?aliyy?t bu zolaqlardan istifad?d? müsb?t ir?lil?yi?in olmas?n? göst?r?c?k.

Bundan ba?qa, Bak? ??h?rind? qura?d?r?lm?? dayanacaq m?nt?q?l?rinin yerl?ri t?hlil olunub, beyn?lxalq t?crüb?y? ?saslanan yeni dislokasiya plan? haz?rlan?b. T?xaclar?n qar??s?n?n al?nmas?, ??h?rin m?rk?z hiss?si il? ??h?r ?traf?n?n ?laq?l?ndirilm?si, s?rni?inl?rin n?qliyyat sistemind?n rahat v? asan istifad?si m?qs?dil? “Koro?lu” metro stansiyas?n?n yax?nl???nda v? Lökbatan q?s?b?sind? layih?l?ndirilmi? n?qliyyat mübadil? m?rk?zl?ri art?q f?aliyy?t göst?rir. “D?rn?gül”, “Avtova?zal” v? “28 May” metro stansiyalar?n?n yax?nl???nda da analoji qov?aqlar?n t??kili planla?d?r?l?r.

Paytaxt?m?z?n m?rk?zi hiss?l?rind? s?rni?in-piyada t?hlük?sizliyini t?min etm?k m?qs?dil? 1100 ?d?d piyada keçidinin monitorinqi apar?l?b, bunlardan 398-nin yenid?n planla?d?r?laraq sal?nmas? n?z?rd? tutulur. Sa?laml?q imkanlar? m?hdud insanlar?n istifad? etm?si mümkün olmayan 32 ?d?d yeralt? piyada keçidinin, pandussuz s?kil?rin v?ziyy?ti ara?d?r?l?b v? 534 ?d?d s?kid? pandusun t??kili üçün sat?nalma prosedurlar?na ba?lan?b. Bu bax?mdan piyada keçidl?rind? i??qforlar?n v? s?rni?in t?hlük?sizliyi üçün m?lumatland?r?c? yol ni?anlar?n?n qura?d?r?lmas? z?ruridir.

Eyni zamanda, ??h?rin ?n çox t?xac yaranan, n?qliyyat?n h?r?k?tini ç?tinl??dir?n ?razil?rinin ilkin t?hlill?ri apar?l?b, problemd?n ç?x?? yollar? elmi-texniki c?h?td?n ara?d?r?l?b. 74 yol k?si?m?sind?, Tbilisi prospektind? dörd ?sas k?si?m?d?, ??rifzad? küç?sind?, Heyd?r m?scidi qar??s?nda, üçüncü mikrorayon dair?sind?, H?s?no?lu-T?briz küç?l?rinin k?si?m?sind? n?qliyyat probleml?rinin aradan qald?r?lmas?, “20 Yanvar” dair?sind? n?qliyyat ax?n? v? s?rni?in-piyada t?hlük?sizliyinin yax??la?d?r?lmas? üzr? az investisiya t?l?b ed?n layih?l?r, habel? 17 ?d?d yerüstü keçidin tikilm?si il? ba?l? t?klifl?r haz?rlan?b.

?halinin m?lumatland?r?lmas? m?qs?di il? ALO141.az multifunksional portal? üç dild? - Az?rbaycan, rus v? ingilis dill?rind? istifad?y? verilib. Veb-saytda “gedi? plan?” bölm?sind? istifad?çil?r? s?f?rl?rini ?vv?lc?d?n planla?d?rmaq üçün sad? üsullar t?qdim edilir, piyada, avtobusla v? ya metro il? gedil?n m?saf?, dayanacaq say?, ??xsi avtomobill? gedil?n yol v? s?rf edil?n vaxt göst?rilir. Sayt?n “Avtobuslar” bölm?sind? ist?nil?n mar?rutun nömr?sini seçm?kl?, onun getdiyi yol, ?sas dayanacaqlar v? x?ttin uzunlu?u, “Yollarda v?ziyy?t” bölm?sind? paytaxt yollar?ndak? s?xl?q bar?d? m?lumat almaq mümkündür. G?l?c?kd? sayt?n mobil t?tbiq etm?sinin haz?rlanmas? n?z?rd? tutulur. Bundan ba?qa, Agentliyin 107.7 FM radiosu h?r 30 d?qiq?d?n bir yollardak? v?ziyy?t bar?d? dinl?yicil?r? informasiya verir, maarifl?ndirici verili?l?r is? n?qliyyatda qanuni v? m?d?ni davran??a ça??r??lar edir.

C?nab Prezident, qar??m?zda qoydu?unuz t?l?bl?ri icra etm?k üçün Agentliyin publik hüquqi ??xs statusunda Nizamnam?sinin t?sdiq edilm?si, N?qliyyat? ?ntellektual ?dar?etm? M?rk?zinin Agentliyin balans?na verilm?sinin sür?tl?ndirilm?si, Bak? ??h?rinin n?qliyyat sistemin? v? s?rni?inl?r? göst?ril?n xidm?tl?rin keyfiyy?tin? bilavasit? t?sir göst?r?n yol-t?mir i?l?rinin Agentlikl? raz?la?d?r?lmas?, yol ni?anlar?n?n, i??qforlar?n, avtobus v? taksi dayanacaqlar?n?n dislokasiyas? v? qura?d?r?lmas?, habel? mövcud i??qforlar?n vahid m?rk?zd? birl??dirilm?si v? ya ?laq?li ??kild? idar? olunmas? müst?sna ?h?miyy?t k?sb etdiyind?n Sizin d?st?yiniz? ehtiyac duyuruq.

?caz? verin, Sizi ?min edim ki, Bak? N?qliyyat Agentliyinin kollektivi s?lahiyy?tl?ri ç?rçiv?sind? Bak? ??h?ri ?halisinin v? ??h?rin qonaqlar?n?n ictimai n?qliyyat ehtiyaclar?n?n h?llind? öz s?yl?rini ?sirg?m?y?c?k v? bu mü?avir?d? ver?c?yiniz tap??r?qlar?n icras?n? t?min ed?c?k.

Diqq?tiniz? gör? t???kkür edir?m!

X X X

Az?rbaycan Prezidenti iclasda yekun nitqi söyl?di.

Prezident ?lham ?liyevin yekun nitqi

- ?lin sonuna üç aydan az vaxt qal?r. Bu müdd?t ?rzind? Dövl?t ?nvestisiya Proqram?nda n?z?rd? tutulmu? bütün m?s?l?l?r öz h?llini tapmal?d?r. Bu il Dövl?t ?nvestisiya Proqram? laz?mi s?viyy?d? t?min edilir, kifay?t q?d?r v?sait n?z?rd? tutulmu?dur. N?z?rd? tutulmu? bütün m?s?l?l?r ilin sonuna q?d?r öz h?llini tapmal?d?r.

Maliyy? m?s?l?l?ri il? ba?l? heç bir problem yoxdur. Büdc? göst?ricil?ri yax??d?r, tam icra edilir. Ona gör?, investisiya proqram?n?n icras? ?lb?tt? ki, t?min edil?c?kdir. M?n buna ?übh? etmir?m.

G?l?n ilin Dövl?t ?nvestisiya Proqram? il? ba?l? ilkin t?klifl?r g?lm?kd?dir. G?l?n il kifay?t q?d?r v?sait n?z?rd? tutulmal?d?r ki, h?m infrastruktur layih?l?ri, eyni zamanda, ölk? qar??s?nda duran ?sas v?zif?l?r icra edilsin. Ona gör?, hesab edir?m ki, g?l?n ilin investisiya proqram? ilin sonuna q?d?r t?sdiq edil? bil?r. G?l?n ilin büdc?si bu ilin büdc?sind?n daha da böyük olmal?d?r. Buna bütün imkanlar var. Yax?n zamanlarda bu m?s?l?y? d? bax?lacaqd?r.

Bildiyiniz kimi, sahibkarl???n inki?af? üçün bir çox i?l?r görülür. Onlar?n aras?nda güz??tli kreditl?rin verilm?si d? var. Art?q uzun ill?rdir ki, bu proses davam edir. Haz?rda sahibkarlara veril?n güz??tli kreditl?rin dem?k olar ki, tam h?cmi ?vv?ll?r verilmi? v? qaytar?lm?? kreditl?r hesab?na t??kil edilir. Bu il kifay?t q?d?r böyük proqram n?z?rd? tutulmu?dur. M?n? m?ruz? edilib. Bu proqram?n böyük hiss?si icra edilmi?dir. Amma h?l? d? Sahibkarl??a Köm?k Milli Fondunun s?r?ncam?nda kifay?t q?d?r v?sait - bölü?dürülm?mi?, yaxud da ki, bölü?dürülmü?, ancaq verilm?mi? kreditl?r var. Çal??maq laz?md?r ki, ilin sonuna q?d?r n?z?rd? tutulmu? kreditl??m? tam h?cmd? t?min edilsin.

Yol infrastrukturu il? ba?l? görülmü? i?l?r haqq?nda burada m?ruz?d? göst?rildi. Qeyd etm?liy?m ki, ilin ?vv?lind? n?z?rd? tutulmu? layih?l?rin ham?s? t?bii ki, icra edil?c?k. Bundan ?lav?, il ?rzind? m?nim bölg?l?r? s?f?rl?rim ç?rçiv?sind? v? yerl?rd?n g?l?n t?klifl?r n?tic?sind? yeni yol layih?l?ri d? icra edilm?y? ba?lan?lm??d?r. Bunlar daha çox k?nd yollar?d?r v? eyni zamanda, ??h?rl?raras? yollard?r. Onlar?n aras?nda ?vv?lc?d?n n?z?rd? tutulmam??, ancaq builki proqrama sal?nm?? v? indi icras? ged?n layih?l?r aras?nda Qax-Zaqatala-Balak?n yolunu qeyd etm?liy?m. Bu yolun ?asl? t?miri bu il n?z?rd? tutulmam??d?r. Ancaq bölg?y? s?f?rim zaman? bu m?s?l? qald?r?ld? v? göst?ri? verildi. ?ndi bu layih? icra edilir. C?lilabad-Yard?ml? yolunun bir hiss?si ?vv?lki dövrd? ?asl? t?mir edilmi?dir. Ancaq bu layih? yar?mç?q qalm??d?r. C?nub bölg?sin? s?f?rim zaman? bu m?s?l? d? qald?r?ld? v? göst?ri? verildi. C?lilabad-Yard?ml? yolunun tam istifad?y? verilm?si il? ba?l? bütün laz?mi t?dbirl?r görülüb. Bu, Yard?ml?ya Bak?dan v? dig?r bölg?l?rd?n ?n q?sa yol olacaq v? bir çox k?ndl?ri birl??dir?c?k.

Bizim göz?l turizm m?kan?m?z olan Göygöl? ged?n yol art?q uzun ill?rdir ki, t?mirsiz qalm??d?. Biz indi Göygölü turizm m?rk?zin? çevir?r?k oraya böyük turist ax?n?na nail olmu?uq. ?lb?tt? ki, oraya ged?n yol tam yüks?k s?viyy?d? t?mir edilm?lidir. Bu göst?ri? d? verilmi?dir. Eyni zamanda, o bölg?d? olark?n bu m?s?l? d? qald?r?ld?. Bu yax?nlarda ?amax? rayonunda olark?n orada da ?amax?n? Lah?cla birl??dir?n yol haqq?nda m?s?l? d? öz h?llini tapm??d?r. Bu yolun bir hiss?si istifad?y? verilib, qalan hiss? d? bu il v? g?l?n il istifad?y? veril?c?k. Lah?c nadir bir ya?ay?? m?rk?zidir. Oraya h?r il on minl?rl? turist g?lir. ?ndi Lah?ca h?m alternativ, h?m d? ?n q?sa yol ?amax?-

D?mirçi-Lah?c yolu olacaqd?r. Bu da bir neç? k?ndi birl??dir?n yoldur.

Ona gör?, bunu deyir?m ki, biz proqram? t?rtib edirik, v?sait ay?r?r?q. Ancaq il ?rzind? yeni t?klifl?r g?lir v? bu t?klifl?r d? h?mi?? t?min edilir. Ona gör?, bizim ?sas f?aliyy?t istiqam?timiz d? bundan ibar?tdir ki, Az?rbaycan xalq?n?n maraqlar?n? t?min ed?k, xalq? narahat ed?n m?s?l?l?r öz h?llini tezlikl? tapmal?d?r. Çal??mal?y?q ki, g?l?n ilin k?nd yollar? proqram?n?n t?rtibind? v? t??kilind? bütün yerl?rd?n g?l?n t?klifl?r n?z?r? al?ns?n. M?n? art?q ilkin m?ruz? edilib. Biz g?l?n il bu il? nisb?t?n daha çox k?ndi yeni yollarla t?min ed?c?yik. Baxmayaraq ki, bu il d? yüzl?rl? k?nd? yol sal?n?b. Bu proses h?l? neç? il bundan sonra da davam etm?lidir, o vaxta q?d?r ki, bizim bir d?n? d? t?mirsiz v? yax?? v?ziyy?td? olmayan k?nd yolu qalmas?n.

M?n giri? sözümd? qeyd etdim ki, infrastruktur layih?l?ri aras?nda meliorasiya m?s?l?l?ri indi ön plandad?r. Bu layih?l?rin icras? art?q öz s?m?r?sini verib. Bu il n?z?rd? tutulub ki, 150 min hektar yeni sah?y? suyun verilm?si t?min edilsin v? biz bu h?d?f? çatmal?y?q. G?l?n il is? ?n az? bu gün? q?d?r suvar?lmayan, yaxud da suvar?lmas? laz?mi s?viyy?d? olmayan 100 min hektar sah?y? yeni kanallar ç?kilm?lidir ki, bu proses daha da sür?tl? getsin. Bel?likl?, suvar?lan torpaqlar?n h?cmi h?r il artacaq. Bu da t?bii ki, özlüyünd? k?nd t?s?rrüfat?n?n sür?tli inki?af?n? t?min ed?c?k. Çünki bu günd?n sonra, - ?slind? bu m?qs?d, bu v?zif? ?vv?lki dövrl?rd? d? qar??ya qoyulmu?dur, - k?nd t?s?rrüfat?n?n intensiv inki?af? t?min edilm?lidir.

Bizim torpaq fondumuz m?hduddur. K?nd t?s?rrüfat?n?n sür?tli inki?af? ancaq intensiv metodlardan as?l? olacaqd?r. Onlar?n aras?nda ?lb?tt? ki, aqrotexniki t?dbirl?r, laboratoriyalar?n qurulmas?, torpa??n düzgün t?hlili, - bütün bu m?s?l?l?r K?nd T?s?rrüfat? Nazirliyi t?r?find?n t?min edilir, - v? suvarma m?s?l?l?ridir. Ona gör?, meliorativ t?dbirl?r h?m növb?ti ilin Dövl?t ?nvestisiya Proqram?nda, ondan sonrak? ill?rd? d? daim prioritet olmal?d?r.

Onu da qeyd etm?liy?m ki, bu il yerl?rd?n g?l?n t?klifl?r n?tic?sind? bir neç? ön?mli layih?nin icras?na ba?lan?l?b. ??mkirçay su anbar?ndan kanal?n Goranboy rayonuna q?d?r uzad?lmas?, Neftçala su kanal?n?n tikintisinin davam etdirilm?si v? dig?r layih?l?r on minl?rl? hektar yeni torpaq sah?sin? suyun verilm?sini t?min ed?c?k. ?lb?tt? ki, Taxtakörpü su anbar?n?n mövcudlu?u v? yeni kanallar?n ç?kilm?si X?z?, Siy?z?n, ?abran rayonlar?ndak? böyük torpaq sah?l?rin? suyun verilm?sini t?min ed?c?k.

Bu il k?nd t?s?rrüfat? il? ba?l? bir çox ön?mli t?dbirl?r h?yata keçirilmi?dir. M?nim s?drliyiml? müxt?lif sah?l?r üzr? mü?avir?l?r keçirilmi?, pamb?qç?l?q, baramaç?l?q, tütünçülük, f?nd?qç?l?q, ç?ltikçilik, sitrusçuluq, çayç?l?q - bütün bu m?s?l?l?r çox geni? müzakir? edilmi?dir. Dövl?t proqramlar? haz?rlanm??, t?sdiq olunmu? v? bütün h?d?fl?r mü?yy?n edilmi?dir. Bu proqramlar çox konkret xarakter da??y?r. Orada h?m icra mexanizml?ri, maliyy? v?saiti n?z?rd? tutulur. ?lb?tt? ki, g?l?n ilin dövl?t büdc?sind? bu proqramlar?n realla?mas? n?z?rd? tutulmal?d?r.

Bir daha dem?k ist?yir?m ki, mü?avir?l?rd? bütün r?q?ml?r qeyd edildi, qar??ya h?d?fl?r qoyuldu. H?min r?q?ml?ri v? h?d?fl?ri t?krar etm?k ist?mir?m. ?sas odur ki, bu proqramlar?n çox operativ icra mexanizml?ri v? maliyy? resurslar? t?min edilm?lidir.

Hesab edir?m ki, bu il k?nd t?s?rrüfat? texnikas?n?n al?nmas? il? ba?l? rekord il olmu?dur. Bu il art?q 8 min texnika g?tirilib. Biz bu il 10 min texnika g?tirm?li idik. Y?qin ki, qalan texnika da ilin sonuna q?d?r g?tiril?c?k. Dem?liy?m ki, m?n indi bölg?l?rd? olark?n texnika il? ba?l? heç bir ?ikay?t, yaxud da ?lav? t?klif yoxdur. Biz dem?k olar ki, bu m?s?l?ni d? h?ll etmi?ik. ?lb?tt? ki, b?zi k?nd t?s?rrüfat? sah?l?rinin inki?af? üçün xüsusi texnikan?n al?nmas? davam etdirilm?lidir v? biz bunu ed?c?yik. Amma prinsipc? hesab edir?m ki, biz bu problemi d? köklü ??kild? h?ll etmi?ik.

Heyvandarl???n sür?tli inki?af? da prioritetl?rd?n biridir. Bu il bu istiqam?td? çox i?l?r görülüb v? g?l?n il d? görül?c?k. ?lb?tt? ki, Göygöl rayonunda Süni Mayalanma M?rk?zinin yarad?lmas? bu sah?d? dünyan?n ?n müt?r?qqi t?crüb?sini Az?rbaycana g?tirm?yi t?min edir. Yerli cinsl?rin sa?lamla?d?r?lmas?, yax??la?d?r?lmas?, cins mal-qaran?n al?nmas? m?s?l?nin h?llini kompleks ??kild? t?min ed?c?k v? ?min?m ki, biz bir neç? ild?n sonra südçülük v? ?tçilik sah?sind? daha da böyük u?urlara nail ola bil?c?yik. Az?rbaycanda yeni süd zavodlar? yarad?lmal?d?r. Çünki bizd? bu sah?d? bu q?d?r ki, inki?af gözl?nilir, mövcud istehsal gücü bizi qane etm?y?c?k.

Bölg?l?rd? logistik m?rk?zl?rin tikintisin? ba?lan?lm??d?r. Biz ?slind? art?q neç? ildir ki, soyuducu anbarlar, tax?l anbarlar?, logistika il? ba?l? dig?r m?s?l?l?ri u?urla h?ll edirik. Dem?k olar ki, bütün bölg?l?rd? bu m?s?l?l?r öz h?llini tap?bd?r. ?ndi vaxt g?lib ki, böyük ixraca hesablanm?? logistik m?rk?zl?rin yarad?lmas? t?min edilsin. Çünki biz ?vv?lki dövrl?rd? bu i?l?ri daha çox m?hsulun xarab olmamas?, saxlanmas? v? daxili t?l?bat?n t?min edilm?si üçün görürdük. Ancaq bizim ixrac imkanlar?m?z artacaq, - indi m?n bu bar?d? d? dan??aca??m, - v? bel? olan halda, mütl?q

böyük logistik m?rk?zl?r tikilm?lidir. Onlardan birini m?n ??mkir rayonunda olark?n görmü??m. ?slind? o logistik m?rk?zin t?m?lini d? m?n qoymu?am. ?ndi dey? bil?r?m ki, bu bölg?d? ?n böyük logistik m?rk?z yarad?l?bd?r. Hesab edir?m ki, bundan sonra biz? ?n az? üç böyük logistik m?rk?z laz?md?r - M?rk?zi Aran, ?imal v? c?nub zonalar?nda. M?n sahibkarlar? da bu i?l?r? d?v?t edir?m. Dövl?t öz d?st?yini ver?c?k, kreditl?r ay?racaq, bütün laz?mi infrastruktur t??kil edil?c?k. Çünki bu, bizim böyük ixrac potensial?m?z?n inki?af? üçün mütl?q laz?m olacaq.

?stixanalar?n sal?nmas? Az?rbaycanda çox geni? vüs?t al?b. Çox ?adam ki, m?nim ça??r???m v? tövsiy?l?rim realla??r. M?n? bu yax?nlarda veril?n m?lumata gör?, biz bu t???bbüsü ir?li sür?nd?n sonra haz?rda 400 hektardan çox sah?d? yeni, müasir istixana kompleksl?ri yarad?l?r. Onlar?n bir hiss?si istifad?y? verilib, böyük hiss?si is? h?l? yarad?lmaqdad?r. ?ndi t?s?vvür edin, m?hsuldarl?q yüks?k olan 400 hektarda yeni istixanalar yarad?l?r. Bu istixanalar?n böyük hiss?si ixraca hesablan?b v? bel?likl?, bizim ixrac?m?z daha da artacaq. ?lb?tt? ki, böyük logistik m?rk?zl?rin yarad?lmas? da bu potensiala uy?un ??kild? n?z?rd? tutulmal?d?r.

Ölk?mizd? 38 aqropark?n yarad?lmas? prosesi gedir. Onlardan ikisi art?q f?aliyy?t göst?rir. Qalan aqroparklarda i?l?r gedir. Bu i?l?r tam n?zar?t alt?ndad?r, m?n? münt?z?m olaraq m?lumat verilir. Hesab edir?m ki, bu aqroparklar?n u?urlu f?aliyy?ti bizim bütün sahibkarlar?n diqq?tini c?lb ed?c?k. Bu, h?m sahibkarlar, h?m dövl?t, h?m d? bizim valyuta ehtiyatlar?m?z?n art?r?lmas? üçün çox g?lirli sah?dir.

S?naye zonalar?n?n yarad?lmas? art?q realla??r. M?n bu bar?d? bir neç? il bundan ?vv?lki mü?avir?l?rd? d? demi?dim ki, h?r rayonda müasir s?naye zonalar? yarad?lmal?d?r. Biz art?q buna da nail oluruq. Bu yax?nlarda Neftçala S?naye M?h?ll?sinin aç?l??? oldu. Balaxan?da, Masall?da s?naye zonalar? yarad?l?r. Ming?çevird? böyük tekstilyönümlü yüngül s?naye zonas? yarad?l?r. Hac?qabul rayonunda s?naye m?h?ll?si yarad?l?r.

?qtisadiyyat Nazirliyin? göst?ri? verilmi?dir ki, g?l?n il d? bir neç? rayonda s?naye zonalar?n?n yarad?lmas? il? ba?l? praktiki i?l?r ba?las?n. Neftçala rayonunda v? dig?r rayonlarda oldu?u kimi, burada da dövl?t yen? d? ?sas yükü öz üz?rin? götür?c?k. Bütün infrastruktur, bütün tikilil?r - anbarlar?n, istehsalat sah?l?rinin binalar? dövl?t t?r?find?n in?a edil?c?k. Qoy, sahibkarlar t?klifl?r versinl?r, bazar?n düzgün monitorinqini apars?nlar. Xüsusil? o sah?l?r? üstünlük verilm?lidir ki, biz o sah?l?rd? h?l? idxaldan as?l?y?q. Y?ni, birinci növb?d? idxal t?hlil edilm?li v? idxal? ?v?zl?y?n m?hsullar?n istehsal? il? ba?l? t?klifl?r verilm?lidir. Bununla b?rab?r, ?lb?tt? ki, ixrac potensial? olan istehsal?n yarad?lmas? da diqq?t m?rk?zind? olmal?d?r. Y?ni, daxili t?l?bat v? ixrac s?naye zonalar?n?n ?sas meyarlar? olmal?d?r. Ona gör?, ixrac bazarlar? da düzgün t?hlil edilm?lidir ki, biz hans? m?hsulla hans? bazara ç?xa bil?rik. El? olmas?n ki, bel? zonalar yarad?ls?n, orada m?hsul istehsal olunsun, sonra da onu sata bilm?sinl?r. ?lb?tt? ki, sahibkarlar da bu i?l?rd? çox f?al i?tirak etm?lidirl?r - h?m bölg?l?rd?, h?m d? Bak?da ya?ayan sahibkarlar. Bu zonalar?n çox böyük potensial? var. Çünki bizim, - m?n bu bar?d? d?f?l?rl? demi??m, - bir neç? ?n?n?vi s?naye m?rk?zimiz var - Bak?, Sumqay?t, G?nc?, indi Ming?çevir ??h?rl?ri v? dig?r bölg?l?r. Hesab edir?m ki, ?ks?r rayonlarda s?naye zonalar?n?n yarad?lmas? yax?? n?tic? ver?c?k.

T?qrib?n bir il, b?lk? d? bundan bir q?d?r d? ?vv?l xalçaç?l???n inki?af? istiqam?td? çox ciddi add?mlar at?lma?a ba?lanm??d?r. Bu il 10 xalça fabrikinin istifad?y? verilm?si n?z?rd? tutulur. Onlardan ikisi m?nim i?tirak?mla aç?l?b, s?kkizi ilin sonuna q?d?r aç?lmal?d?r. ?ndi veril?n t?klifl?r? bax?l?r, g?l?n il d? bölg?l?rd? t?qrib?n 10-a yax?n fabrik aç?lacaq. Bu, çox müsb?t ir?lil?yi?dir. Xalçaç?l?q bizim milli s?n?timizdir, eyni zamanda, xarici bazarlara ç?x??? olan m?hsuldur, ölk?miz? valyuta g?tir?n sah?dir, i?sizliyi, xüsusil? qad?nlar aras?nda i?sizliyi aradan qald?ran sah?dir. Xalçaç?l???n çox böyük potensial? var. Dövl?t v?sait ay?r?b, bütün bu fabrikl?r dövl?t hesab?na tikilir, h?m d?zgahlar, h?m d? bütün dig?r avadanl?q dövl?t v?saiti hesab?na al?n?r. Biz bütün istehsal z?ncirini ard?c?ll?qla yaratmal?y?q. Ona gör?, göst?ri? verilib, bu il v? g?l?n il müxt?lif bölg?l?rd? yun q?bulu m?nt?q?l?ri aç?lacaq. Bu m?s?l? t?hlil edildi v? gördük ki, burada da xaotik bir v?ziyy?t yaran?bd?r. Bizim c?mi bir v? ya iki yerd? yun q?bulu m?nt?q?miz var. Onlar da el? v?ziyy?td?dir ki, heç olmasa idi, b?lk? bundan yax?? idi. Ona gör?, yeni, müasir m?nt?q?l?r yarad?lacaq. Rayonlar mü?yy?n edilib, v?sait n?z?rd? tutulub, bu, birinci m?s?l?. ?kincisi, Sumqay?t ??h?rind? ?yirici-boya fabrikinin tikintisi n?z?rd? tutulur. Bu m?qs?d üçün d? v?sait ayr?l?b. Ümid edir?m, g?l?n il fabrikin aç?l??? olacaq ki, biz h?m boyadan, h?m d? iplikd?n xarici as?l?l??a son qoyaq. ?lb?tt? ki, biz bundan sonra xarici bazarlara ç?x??? t?min etm?liyik. Bunun üçün y?qin ki, s?rgil?rd?, beyn?lxalq t?dbirl?rd? daha f?al i?tirak etm?liyik. H?mçinin reklam xarakterli t?dbirl?r d? görülm?lidir ki, Az?rbaycan öz milli s?n?tini dünyaya t?qdim etsin.

Tikinti sektorunda canlanma gedir. Bu, tikinti materiallar? sektoruna da müsb?t t?sir göst?rir. G?l?n il bu sah?d? i?l?r daha da sür?tl? ged?c?k. Haz?rda Bak? ??h?rind? 95 ya?ay?? binas? tikilir. Bu binalar?n öz?lliyi ondan ibar?tdir ki, onlar yarars?z, q?zal? v?ziyy?td? olan binalar?n, b?zi hallarda daxmalar?n yerind? tikil?c?k. Orada ya?ayan v?t?nda?lara kompensasiya öd?nilir, yaxud da ki, kiray? pulu verilir. Sonra onlar daha da böyük m?nzill?rl? t?min edil?c?kl?r. Art?q bir layih? icra edilib. Orada ?vv?ll?r ya?am?? v? bu gün ya?ayan sakinl?r çox raz?d?rlar. Onlara

t?mirli, müasir v? daha böyük h?cmli m?nzill?r verilmi?dir.

Bu, h?m sosial, h?m d? iqtisadi layih?dir. Bunun tikinti sektoruna çox böyük t?siri var. Eyni zamanda, M?DA-n?n - M?nzil ?n?aat? Dövl?t Agentliyinin x?tti il? Yasamal rayonunda böyük ??h?rcik tikilir. G?l?n ilin dövl?t büdc?sind? v?sait n?z?rd? tutulmal?d?r ki, h?m bu layih? davam etdirilsin, h?m d? Hövsan q?s?b?sind? M?DA-n?n yeni layih?si icra olunsun.

"ASAN xidm?t" m?rk?zl?rinin tikintisi davam etdirilir. Yax?n aylarda Ming?çevir v? Quba ??h?rl?rind? yeni m?rk?zl?r aç?lacaq. ??ki v? ?mi?li ??h?rl?rind? is? g?l?n il yeni m?rk?zl?rin aç?lmas? n?z?rd? tutulur. M?n hesab edir?m ki, g?l?n il ?lav? bir neç? ??h?rd? "ASAN xidm?t" m?rk?zl?rinin tikintisi ba?lanmal?d?r. Çünki bu layih?nin çox böyük s?m?r?si var, xalq t?r?find?n yüks?k qiym?tl?ndirilir, b?y?nm? ?msal? 100 faiz? yax?nd?r. Ona gör? biz çal??mal?y?q ki, bütün bölg?l?rd?, - indi biz buna yax?nla??r?q, - bundan sonra h?r bir yerd? "ASAN xidm?t" f?aliyy?t göst?rsin.

"ASAN" öz funksiyalar?n? geni?l?ndirir. ?ndi kommunal xidm?tl?r göst?rilir. "ABAD m?rk?z"l?r yarad?l?r. M?n Masall?da, Balak?nd? olark?n art?q orada k?ndli-fermerl?rin m?hsullar? il? d? tan?? oldum. Bunun çox böyük faydas? var. Eyni zamanda, "ABAD m?rk?z"l?rin yarad?lmas? özünüm???ulluq proqram?n?n icras?na da böyük d?st?k olacaq. Özünüm???ulluq proqram?na g?ldikd?, m?n ?vv?lki mü?avir?l?rd? bu bar?d? göst?ri?l?r vermi??m. ?ndi qanunvericilikd? d? laz?mi düz?li?l?r edilib. ?m?k v? ?halinin Sosial Müdafi?si Nazirliyinin kifay?t q?d?r böyük v?saiti yaranacaq v? bu v?sait d? özünüm???ulluq proqram?n?n icras?na yön?ldilir. ?lkin m?lumat müsb?tdir. Bu m?s?l? yerl?rd? çox böyük h?v?sl? qar??lan?r. ?lb?tt? ki, dövl?t a??r v?ziyy?td? ya?ayanlar üçün öz hesab?na pulsuz imkan yarad?r, v?sait verir ki, onlar bundan sonra öz dolan?????n? laz?mi s?viyy?d? t?min etsinl?r.

Turizmin inki?af? növb?ti reall?qd?r. Son bir-iki il ?rzind? bu sah?d? sür?tli inki?af? görürük. Yerl?rd?ki turizm m?rk?zl?rind? m?n? deyirl?r ki, xüsusil? yay aylar?nda v? ?sas turizm mövsümünd? otell?rd? yer olmur. Ona gör?, yeni otell?rin tikintisi mütl?q t?min edilm?lidir. Yerli icra orqanlar? ??rait yaratmal?d?rlar, yerl?r ay?rmal?d?rlar v? öz?l sektor bu sah?y? f?al investisiya qoymal?d?r.

Strateji Yol X?rit?l?rinin icras? il? ba?l? monitorinq apar?l?r. Monitorinqin n?tic?l?ri m?n? m?ruz? edildi. Monitorinq göst?rir ki, b?zi hallarda n?z?rd? tutulan t?dbirl?rin icras? gecikir. Buna yol verm?k olmaz. Bütün dövl?t qurumlar? qar??s?nda v?zif? qoyulmu?dur. H?r bir dövl?t qurumu bilir n? etm?lidir. Ona gör?, b?zi qurumlarda Strateji Yol X?rit?l?rinin icras? 50 faizdir, 70 faizdir, b?zi qurumlarda is? 10 faizdir, 15 faizdir. Bunun izahat? t?l?b olunmal?d?r. M?n göst?ri? verir?m ki, gecikm?y? yol ver?n qurumlar tezlikl? i?l?rind? dönü? yarats?nlar. Bütövlükd? Strateji Yol X?rit?l?rinin q?bulu v? elan edilm?si çox ciddi islahatd?r - 164 prioritet v? 683 t?dbir n?z?rd? tutulmu?dur. Onlar?n ham?s? 2020-ci il? q?d?r öz h?llini tapmal?d?r. Ona gör?, bu m?s?l? il? ba?l? monitorinqin n?tic?l?ri t?hlil olunmal? v? burada qüsurlara yol ver?n qurumlar tezlikl? düz?li?l?r etm?lidirl?r. M?n? müt?madi olaraq m?lumat veril?c?k. Yubanma aradan qald?r?lmal?d?r. Aidiyy?ti dövl?t qurumlar? n?tic? ç?xars?nlar.

?ndi is? m?n bu il qeyri-neft ixrac?m?zla ba?l? b?zi r?q?ml?ri s?sl?ndirm?k ist?yir?m ki, Az?rbaycan ictimaiyy?ti görsün, bizim i?imiz nec? göz?l n?tic? verir. Bu r?q?ml?r s?kkiz ay? ?ks etdirir. Doqquz ay?n r?q?ml?ri, y?qin ki, bir q?d?r sonra m?lum olacaq. Y?ni, indi s?kkiz ay?n göst?ricil?ri Az?rbaycan ictimaiyy?tinin diqq?tin? çatd?r?lacaq.

Dem?li, ixrac?m?z hans? s?viyy?d? art?b? T?r?v?z istehsal? 68 faiz, o cüml?d?n pomidor 60 faiz. Bu gün qeyri-neft sektorunun ?n çox g?lir g?tir?n sah?si pomidor ixrac?d?r. S?kkiz ayda bu, ölk?y? 128 milyon dollar g?tirib v? 59 faiz art?m var. Kartof 63 faiz, salat t?r?v?zi 20 faiz, so?an ixrac? 15 d?f? art?b. Pamb?q 2,4 d?f?, o cüml?d?n pamb?q lifi 8,4 d?f?, meyv? ixrac? bütövlükd? 12 faiz art?bd?r. Ancaq alma v? ?aftal? üzr? art?m iki d?f?d?n çox olub. Süd m?hsullar?n?n ixrac? dörd d?f? art?b. Spirtli v? spirtsiz içkil?r 28 faiz, onun iç?risind? ??rab 56 faiz art?b. Meyv?-t?r?v?z emal? m?hsullar? 50 faiz, tütün m?mulatlar? 45 faiz, çay 63 faiz, bitki v? heyvan m?n??li ya?lar 19 faiz, ?okolad 65 faiz.

S?naye m?hsullar? - q?z?l 56 faiz, elektrik enerjisi 4,1 d?f?, alüminium 28 faiz, kimya s?nayesi m?hsullar? 25 faiz, plastikl?r 14 faiz, mis-filiz konsentratlar? 94 faiz, avadanl?qlar, mexaniki qur?ular 48 faiz, mis v? ondan haz?rlanan m?mulatlar 54 faiz, toxuculuq m?mulatlar? 92 faiz. Elektrik avadanl?qlar? v? hiss?l?ri 75 faiz, da?, gips, sement 34 d?f?.

Bu r?q?ml?r ?n yax?? göst?ricidir. Onlar göst?rir ki, qeyri-neft sektorunun inki?af? il? ba?l? bizim bütün v?zif?l?rimiz u?urla icra edilir. M?n ?vv?lki dövrl?rd? d? qeyd etmi?dim ki, bizim ?sas prioritetimiz qeyri-neft sektorunun inki?af?d?r. Ondan sonrak? dövrl?rd? qar??ya daha çox m?s?l? qoyulur ki, biz qeyri-neft ixrac?n?n art?m?na nail olaq

v? buna da nail oluruq. Çünki budur bizim inki?af perspektivl?rimiz. Qeyri-neft sektorunun ixrac? biz? böyük h?cmd? valyuta g?tirir. Bu, h?l? i?imizin birinci m?rh?l?sidir. ?ndi aqroparklar, istixanalar, heyvandarl???n inki?af?, s?nayel??m? siyas?timiz bundan sonra daha da böyük n?tic?l?r ver?c?k. M?n h?mi?? dey?nd? ki, ölk?mizin g?l?c?k inki?af? il? ba?l? çox nikbin fikrim var, bax, buna ?saslan?ram.

Ölk?mizin ictimai-siyasi v?ziyy?ti d? bir çox ölk?l?r üçün nümun? ola bil?r. Xalq-iqtidar birliyi h?mi?? oldu?u kimi möhk?mdir. ?qtisadi göst?ricil?r, - bu gün mü?avir?d? bu göst?ricil?r s?sl?ndi, - h?r bir ölk? üçün nümun? ola bil?r. Perspektivl?rimiz bunlard?r - s?nayenin, k?nd t?s?rrüfat?n?n inki?af?, infrastruktur, Bak?-Tbilisi-Qars d?mir yolu, "C?nub Qaz D?hlizi" layih?l?rinin icras?, "Az?ri", "Ç?raq", "Gün??li" yataqlar?n?n i?l?nilm?si. Bunlar yaln?z sadalad???m ?sas istiqam?tl?rdir.

Ona gör? ?min?m ki, n?inki bu ilin sonuna q?d?r, bundan sonrak? ill?rd? d? ölk?miz u?urla inki?af ed?c?k, Az?rbaycan h?mi?? zirv?l?rd? olacaq. Sa? olun.

www.president.az